

metron forum 2.0

συνδρομητική έρευνα

*Έχει η Πρόθεση Ψήφου Αιτιώδη Συνάφεια με
τον Εμβολιασμό;*

Κείμενο και Ανάλυση του Στράτου Φαναρά

Ιούλιος 2021

METRON ANALYSIS

Η ταυτότητα της έρευνας

Εταιρεία: Metron Analysis (Α.Μ. ΕΣΡ 4)

Ανάθεση: Συνδρομητική έρευνα

Τύπος Έρευνας: Τηλεφωνική έρευνα κοινής γνώμης

Περιοχή Έρευνας: Πανελλαδική

Μέθοδος Δειγματοληψίας: Για την επιλογή του δείγματος χρησιμοποιήθηκε απλή τυχαία δειγματοληψία σε αρχείο τηλεφωνικών αριθμών που έχει παραχθεί με τυχαίο τρόπο (RDD-Random Digit Dialing) με την εξής αναλογία: σταθερά τηλέφωνα 70% και **κινητά τηλέφωνα 30%**.

Χρόνος Διεξαγωγής: Η έρευνα πεδίου διεξήχθη από 30/06-06/07/2021

Μέγεθος Δείγματος: Το μέγεθος του δείγματος ανέρχεται σε 1.205 άτομα ηλικίας 17 ετών και άνω. Μέγιστο δειγματοληπτικό σφάλμα $\pm 2,8\%$

Σταθμίσεις: Το δείγμα σταθμίσθηκε εκ των υστέρων ως προς το φύλο και την ηλικία και την ψήφο στις Βουλευτικές 2019

Προσωπικό field/Έλεγχοι: Εργάστηκαν 3 επόπτες και 34 συνεντευκτές. Το 20% των συνεντεύξεων ελέχθησαν με τη μέθοδο της συνακρόασης και το 100% ηλεκτρονικά

Παρατηρήσεις: Στους πίνακες που ακολουθούν, όπου οι βάσεις είναι μικρότερες των 60 ερωτηθέντων, τα στοιχεία είναι τελείως ενδεικτικά.

Επισήμανση: Λόγω στρογγυλοποίησης ενδέχεται κάποιες κατανομές να μην αθροίζουν στο 100%

Η METRON ANALYSIS είναι μέλος της ESOMAR και του ΣΕΔΕΑ και τηρεί τους κώδικες δεοντολογίας και διεξαγωγής ερευνών και επαγγελματικής πρακτικής της ESOMAR και του ΣΕΔΕΑ.

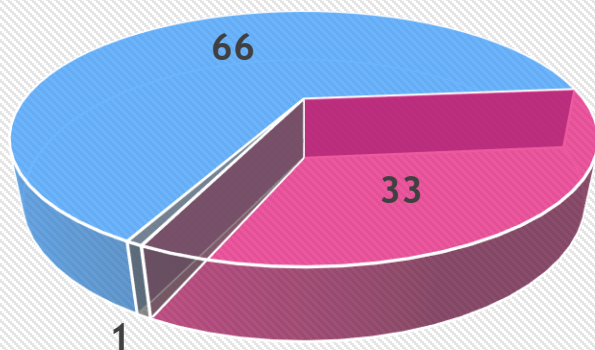
Εμβολιασμός

‘Εσείς προσωπικά έχετε εμβολιαστεί ή όχι;’

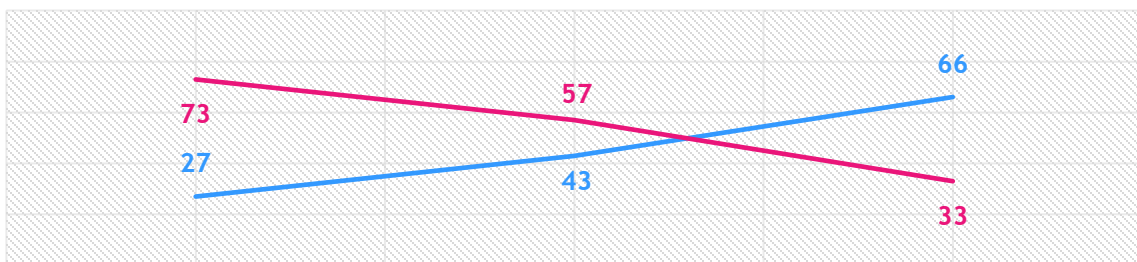

Σύνολο

■ Ναι έχω εμβολιαστεί/Έχω νοσήσει ■ Όχι δεν έχω εμβολιαστεί ■ ΔΑ

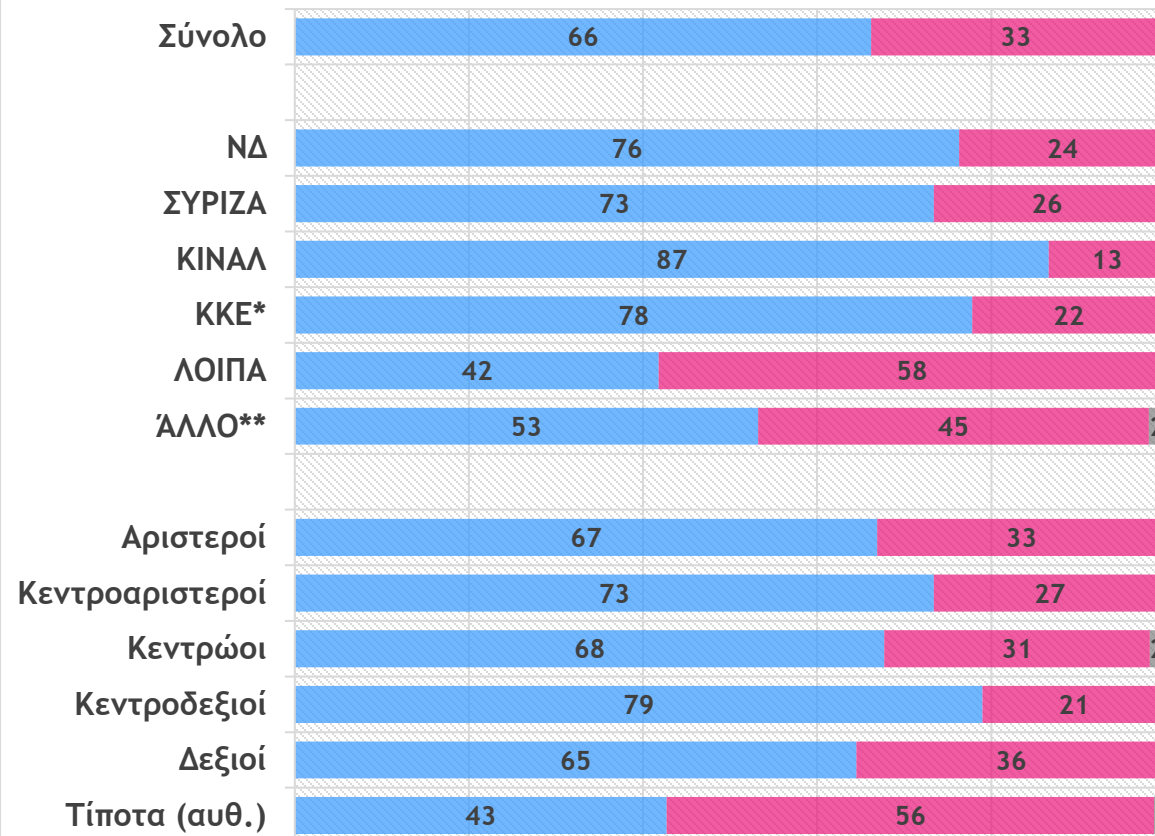
Διαχρονικά στοιχεία

— Ναι έχω εμβολιαστεί/Έχω νοσήσει — Όχι δεν έχω εμβολιαστεί

Πολιτική προέλευση

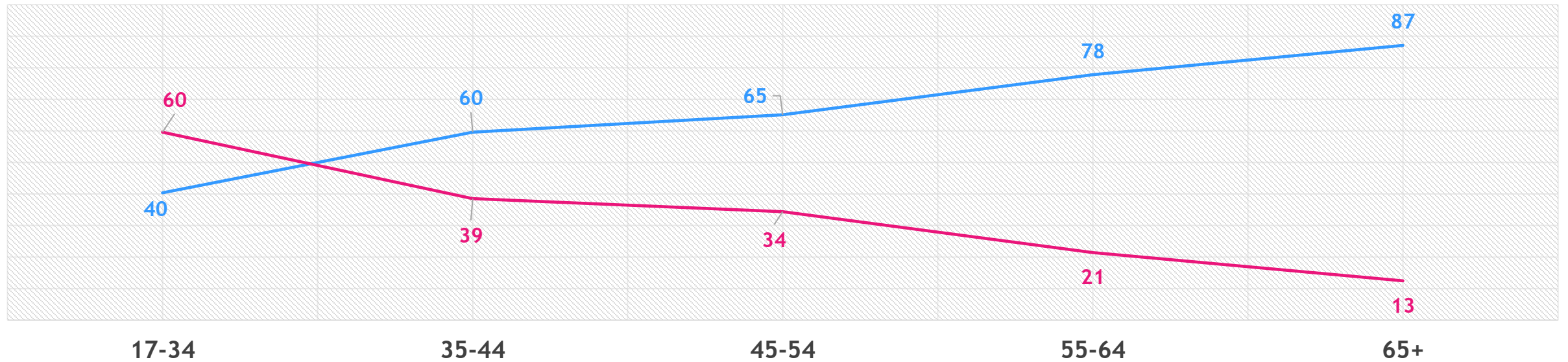
■ Ναι έχω εμβολιαστεί/Έχω νοσήσει ■ Όχι δεν έχω εμβολιαστεί ■ ΔΑ (αυθ.)

Εμβολιασμός ανά ηλικία

— Ναι έχω εμβολιαστεί/Έχω νοσήσει — Όχι δεν έχω εμβολιαστεί

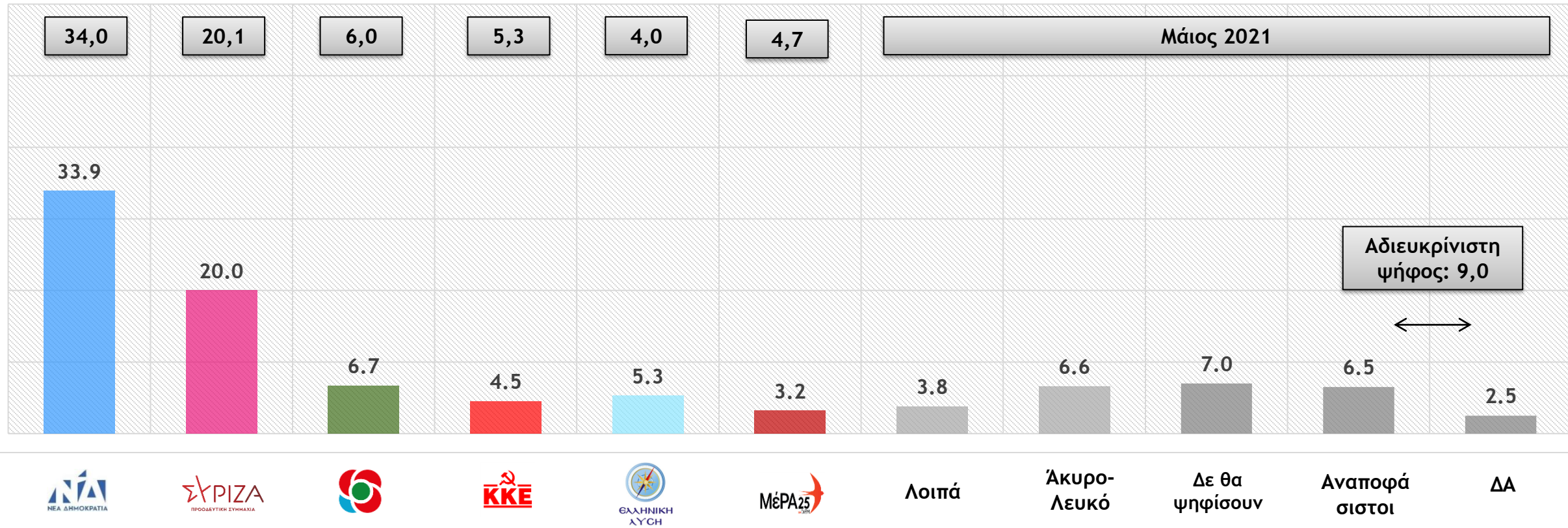

Πρόθεση ψήφου στις Βουλευτικές εκλογές

‘Και αν είχαμε την επόμενη Κυριακή Βουλευτικές εκλογές τι θα ψηφίζατε;’

Σύνολο

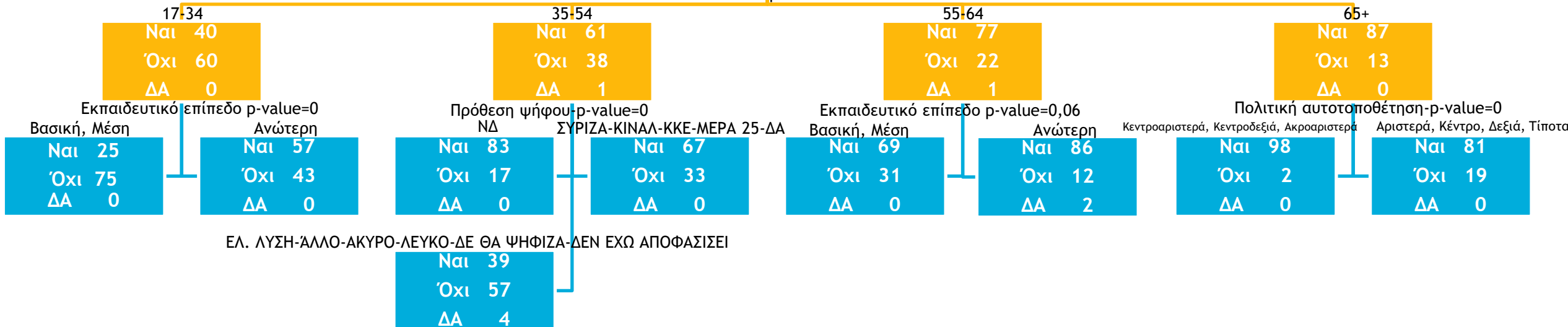
	Σύνολο	Εμβολιασμός	
		Ναι, έχω εμβολιαστεί/νοσήσει	Όχι δεν έχω εμβολιαστεί
ΝΔ	33,9	41,1	20,2
ΣΥΡΙΖΑ	20,0	21,3	17,8
ΚΙΝΑΛ	6,7	7,7	4,8
ΚΚΕ	4,5	4,9	3,7
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	5,3	2,0	11,7
ΜΕΡΑ 25	3,2	2,6	4,5
ΑΛΛΟ ΚΟΜΜΑ	3,8	1,9	7,6
ΑΚΥΡΟ/ΛΕΥΚΟ/ ΚΑΝΕΝΑ	13,6	10,9	19,0
ΑΝΑΠΟΦΑΣΙΣΤΟΙ/ΔΑ	9,0	7,7	10,8

‘Εσείς προσωπικά έχετε εμβολιαστεί ή όχι;’

Ναι 66
Όχι 33
ΔΑ 1

Ηλικία p-value=0

Στο tree υπεισέρχονται στο μοντέλο οι εξής ανεξάρτητες μεταβλητές: φύλο, ηλικία, εκπαιδευτικό επίπεδο, απασχόληση, κοινωνική τάξη, αυτοτοποθέτηση στην Α-Δ κλίμακα, πρόθεση ψήφου, κοινωνική και πολιτική εμπιστοσύνη

Τις τελευταίες ημέρες υπήρξε ένα δημοσκοπικό εύρημα το οποίο ξεσήκωσε ένα «κύμα» σχολίων κατά του ΣΥΡΙΖΑ διότι «οι ψηφοφόροι του είναι αντιεμβολιαστές» και αυτό το συμπέρασμα συνδέθηκε και με επαμφοτερίζουσες δηλώσεις στελεχών του στο παρελθόν που σε ορισμένες μεμονωμένες περιπτώσεις είχαν σαφώς αντιεμβολιαστικό πρόσημο.

Έγραψα λοιπόν το σύντομο σημείωμα στο fb το οποίο ακολουθεί ελαφρώς βελτιωμένο και υποσχέθηκα πως σήμερα θα επανέλθω με μια ολοκληρωμένη ανάλυση, την οποία παρουσιάζω στη συνέχεια.

Παρακολουθώ από χθες ένα κύμα αρνητικών σχολίων για τον ΣΥΡΙΖΑ επειδή σε μία έρευνα κοινής γνώμης δημοσιεύθηκε ένα γραφικό στον οποίο φαίνεται να προηγείται στην πρόθεση ψήφου μεταξύ όσων δεν έχουν εμβολιαστεί.

Παρά το ότι το γραφικό δεν δείχνει να διαφοροποιούνται τα ποσοστά του ΣΥΡΙΖΑ αλλά της ΝΔ κυρίως και επομένως είναι λανθασμένα τα συμπεράσματα που εξάγονται ακόμη και με μόνη την ανάγνωση του γραφικού, θεωρώ πως είναι επαγγελματική μου υποχρέωση μου να επισημάνω, χωρίς καμία διάθεση αντιπαλότητας με κανέναν, ότι εδώ έχουμε κλασική περίπτωση σύγχυσης ανάμεσα στην έννοια της συσχέτισης (correlation) και της αιτιότητας (causality).

Η βασική παράμετρος που διαφοροποιεί την κατάσταση εμβολιασμένος ή όχι, είναι η ηλικία και δευτερευόντως η ιδεολογικοπολιτική τοποθέτηση των ατόμων του πληθυσμού.

Πράγματι η ψήφος προς τον ΣΥΡΙΖΑ είναι ισόρροπη στους ανεμβολίαστους συγκριτικά με αυτή της ΝΔ (αν και ακόμη και σε αυτούς προηγείται οριακά έστω η ΝΔ σύμφωνα με τα δικά μας στοιχεία), αυτό όμως οφείλεται κυρίως στο ότι το εκλογικό του ακροατήριο είναι πιο νεανικό και όχι γιατί οι ψηφοφόροι του είναι από άποψη εναντίον των εμβολιασμών περισσότερο από των άλλων κομμάτων σε στατιστικά σημαντικά ποσοστά.

Εξάλλου εάν δει κανείς τις απόψεις (τι γνώμη έχουν οι άνθρωποι για τους εμβολιασμούς) και όχι τις στάσεις (αν έχουν εμβολιαστεί ή όχι) θα διαπιστώσει ότι εκεί που υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές κατά των εμβολιασμών είναι κυρίως στους "αντισυστημικούς" και στην Ακρα Δεξιά και όχι τόσο στην Αριστερά.

Υ.Γ.1.

Ας δώσουμε ένα αστείο παράδειγμα συσχέτισης χωρίς να υπάρχει αιτιώδης σχέση. Είναι γνωστό ότι στις αγροτικές περιοχές υπάρχουν πολλά αιγοπρόβατα και βοοειδή καθώς βέβαια και κόττες οπότε οι άνθρωποι καταναλώνουν περισσότερα και φρέσκα αυγά. Υπάρχει δηλαδή συσχέτιση ανάμεσα στην παραγωγή γάλακτος και την παραγωγή αυγών, αλλά δεν υπάρχει αιτιώδης σχέση. Δεν μπορούμε δηλαδή να πούμε ότι οι άνθρωποι τρώνε αυγά επειδή έχουν αγελάδες και κατσίκες.

Υ.Γ.2.

Τα συμπεράσματα μου αυτά έχουν επιβεβαιωθεί σε σειρά μετρήσεων (μέχρι και τον Ιούλιο) και βέβαια θα ελεγχθούν και πάλι μέσα στο Σεπτέμβριο οπότε και θα επανέλθω.

Υ.Γ.3. Πολλά μπορεί να καταλογίσει κανείς στο ΣΥΡΙΖΑ αν θέλει, δε χρειάζεται να "επινοηθούν" κι άλλα :)

Παρουσιάζω λοιπόν εδώ σήμερα ορισμένα στοιχεία τα οποία τεκμηριώνουν νομίζω τα επιχειρήματά μου, ευρήματα τα οποία προέρχονται από τη συνδρομητική μηνιαία έρευνα Metron Forum.

Ειδικότερα θέλω να εστιάσω στην ανάλυση (IBM SPSS Decision Tree) η οποία χρησιμοποιείται όταν θέλει κανείς να κάνει τμηματοποίηση (segmentation) πληθυσμών ως προς μία εξαρτημένη μεταβλητή και ενδιαφέρεται να βρει ποιες είναι εκείνες οι παράμετροι που ερμηνεύουν και ομαδοποιούν καλύτερα τα υποκείμενα (subjects) ως προς την εξαρτημένη μεταβλητή ενδιαφέροντος.

Στην ανάλυση θεωρούμε ως εξαρτημένη μεταβλητή την κατάσταση εμβολιασμού και ορισμένες άλλες ανεξάρτητες μεταβλητές από τις οποίες θέλουμε να δημιουργήσουμε ένα «δέντρο αποφάσεων» το οποίο να μας δείχνει ποια από τις ανεξάρτητες μεταβλητές αλληλοεπιδρά ισχυρότερα με την εξαρτημένη (οπότε τίθεται στο πρώτο επίπεδο ανάλυσης) και στη συνέχεια ποια η ποιες αμέσως μετά και τίθενται στο δεύτερο επίπεδο και ούτω καθεξής συνθέτοντας και αναδεικνύοντας έτσι τμήματα του πληθυσμού σχετικά ομοιογενή ως προς την εξαρτημένη μεταβλητή.

Χρησιμοποιούμε ειδικότερα εδώ τον αλγόριθμο chaid ο οποίος διαμορφώνει το δέντρο (ας μην μπούμε τώρα σε περαιτέρω τεχνικές λεπτομέρειες).

Στην ουσία αυτό που λέει το δέντρο που προκύπτει είναι ότι η αμέσως πρώτη μεταβλητή που αναλύει/εξηγεί καλύτερα από όλες τις διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται στις τιμές της εξαρτημένες και ταυτόχρονα δημιουργεί «ομοιογενή τμήματα» (segments) του πληθυσμού ως προς την εξαρτημένη μεταβλητή.

Η επιπλέον ανάλυση (2)

Στην ανάλυση μας λοιπόν η τεχνική αναδεικνύει την Ηλικία ως την κυριότερη μεταβλητή που ερμηνεύει τις διαφοροποιήσεις στα ποσοστά του εμβολιασμού (θυμίζουμε ότι στο μοντέλο έχουμε συμπεριλάβει επίσης τις μεταβλητές φύλο, απασχόληση, εκπαιδευτικό επίπεδο, κοινωνική τάξη, αυτοτοποθέτηση στην Α-Δ κλίμακα, πρόθεση ψήφου, κοινωνική και πολιτική εμπιστοσύνη).

Στο αμέσως επόμενο επίπεδο ανάλυσης υπεισέρχονται όπως μπορείτε να δείτε και άλλες ερμηνευτικές μεταβλητές. Για παράδειγμα, το εκπαιδευτικό επίπεδο είναι μία μεταβλητή που ερμηνεύει τις διαφοροποιήσεις εμβολιασμού μέσα στη νεότερη ηλικιακή ομάδα υπεισέρχεται στο μοντέλο και ερμηνεύει τις διαφορές εμβολιασμού μέσα στην ηλικιακή ομάδα 35-54 κυρίως λόγω της μεγάλης ποσοστού των ανεμβολίαστων ακροδεξιών σχημάτων μέσα σε αυτή την ομάδα (57%).

Υπάρχουν κι άλλες τεχνικές για να μελετήσει κανείς τις αλληλεπιδράσεις των μεταβλητών/χαρακτηριστικών ενός πληθυσμού. Σε καμία περίπτωση δεν ισχυρίζομαι ότι η ανίχνευση συσχετίσεων και η διαφοροποίηση τους από τις σχέσεις αιτιότητας (δηλαδή επηρεασμού άλλων μεταβλητών) είναι μια απλή υπόθεση.

Αυτό που λέω είναι πως καλό θα ήταν να γνωρίζουμε έστω και εγκυκλοπαιδικά αυτά τα θέματα ώστε να μην είμαστε τόσο πρόθυμοι να κάνουμε πρόχειρες εκτιμήσεις που καταλήγουν σε εσφαλμένα συμπεράσματα και «μύθους» οι οποίοι στο τέλος επιβαρύνουν την κοινή μας προσπάθεια να βγούμε από τις απανωτές κρίσεις που αντιμετωπίζουμε εδώ και μια δεκαετία τουλάχιστον.

Επομένως η απάντηση στο αρχικό ερώτημα είναι ναι, έχει συνάφεια αλλά δευτερεύουσα και κυρίως σε υποστηρικτές ακροδεξιών κινήσεων, ενώ τεκμηριώνεται ότι η ηλικία είναι καθοριστικής σημασίας για την πιθανότητα να είναι ένα άτομο εμβολιασμένο ή όχι

metron forum 2.0

συνδρομητική έρευνα

*Έχει η Πρόθεση Ψήφου Αιτιώδη Συνάφεια με
τον Εμβολιασμό;*

Κείμενο και Ανάλυση του Στράτου Φαναρά

Ιούλιος 2021

METRON ANALYSIS